

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАУКОВИЙ ВІСНИК

УЖГОРОДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Серія

ЕКОНОМІКА

Випуск 25

2008

<i>Яцко Л.Б., Яцко М.В.</i> Інституційне забезпечення регіонального розвитку в умовах трансформаційних перетворень	75
<i>Малесик В.В.</i> Проблеми дослідження конкурентоспроможності регіону	79
<i>Товт К.С.</i> Регіональні фактори розвитку сфери послуг (на прикладі Закарпатської області)	84
<i>Губані Г.Г.</i> Діагностика ретроспективного розвитку й сучасного стану продуктивних сил Закарпатської області	90
<i>Щелкунова О.В., Дідик В.І.</i> Регіональних маркетинг та його місце в системі стратегічного управління регіоном ...	96
<i>Товканець С.А.</i> Вплив форм власності і господарювання на використання виробничого потенціалу регіону	100
<i>Нечитайло У.П.</i> Динаміка іноземних інвестицій: узагальнення тенденцій в Україні та Закарпатті	108
Розділ 3 ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВ ТА ГАЛУЗЕЙ	118
<i>Ткаченко Н.М., Гуріна Н.В.</i> Особливості формування витрат та доходів у деревообробній промисловості	118
<i>Мазаракі А.А., Мельниченко С.В.</i> Теоретико-методологічні засади формування цільових програм розвитку інформаційних технологій в туристичній сфері	124
<i>Лучко Г.Й.</i> Інвестиційна діяльність підприємства: стратегії активізування	130
<i>Повідайчик М.М.</i> Деякі теоретико-практичні аспекти стратегічного планування діяльності підприємства в сучасних умовах	136
<i>Рубіш М.А.</i> Функціонування спільного підприємства – запорука нарощування обсягів виробництва	143
<i>Євчук В.В.</i> Сучасний стан та проблеми реформування житлово-комунального господарства України та Закарпатської області	148
<i>Бондарева А.В.</i> Аналіз фінансового стану підприємства за умов інфляції	153

ФУНКЦІОНУВАННЯ СПІЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА – ЗАПОРУКА НАРОЩУВАННЯ ОБСЯГІВ ВИРОБНИЦТВА

Рубіш М.А.

У статті здійснено аналітичне дослідження спільного українсько-австрійського підприємства ТОВ «Фішер-Мукачево». Викладено динаміку виробництва основної продукції фабрики, а саме: спортивно-бігових лиж, гірських лиж, хокейних ключок та виробів з фанери. Наголошено на важливості освоєння інвестицій та застосування новітніх технологій для підтримання конкурентноздатності товару на міжнародному ринку. Розкрито фінансовий стан підприємства. Також значну увагу приділено рівню заробітної плати та соціальному забезпеченню працівників.

Актуальність даного питання полягає в тому, що спільні підприємства мають певні переваги в порівнянні з іншими видами спільного підприємницького бізнесу, оскільки забезпечують довготривалість угод, комплексність співробітництва, спільну відповідальність партнерів за результати діяльності підприємства, зменшують ризик. Тому у всьому світі проблемі створення і становлення спільних підприємств надається велика увага, а обсяг інвестицій розглядається як один з важливих показників благополуччя національної економіки.

Кількість бібліографічних посилань – 5, мова – українська.

Ключові слова: спільне підприємство, динаміка виробництва, інвестиції, новітні технології, господарська діяльність, рівень заробітної плати, соціальне забезпечення.

ВСТУП

Спільне підприємство (СП) — підприємство, засноване на спільному капіталі вітчизняного підприємства з фірмами інших країн, а також на спільному управлінні виробництвом і власністю, в тому числі розподілі прибутків. Такі підприємства створюють з метою одержання більших прибутків на основі кооперації їх виробничої, збутової, наукової діяльності при виготовленні товарів і послуг.

Організаційно-правовою формою СП є акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю та інші господарські товариства, а також підприємства, засновані на власності фізичних осіб двох або декількох країн. Водночас підприємства-партнери зберігають свою юридичну самостійність.

Мета статті: вивчити і обґрунтувати спільне підприємство і його роль у нарощуванні об'єму виробництва, адже формування зовнішнього капіталу і власності при створенні СП дає змогу враховувати інтереси всіх співзасновників, сприяє їх взаємодії з метою безперервного вдосконалення виробничої бази, застосування нових технологій, підвищення якості продукції, її оновлення задля поліпшення кінцевих результатів спільної діяльності.

Підчас написання даної статті мною здійснювалося дослідження виробничої діяльності. Зокрема аналіз діяльності кожної галузі, та окремо її складових; динаміка виробництва на протязі 10 років. Також було зроблено порівняльний аналіз виплат

заробітної плати працівникам ТОВ «Фішер-Мукачево» та робітникам інших підприємств м. Мукачево та області взагалі.

Досвід різних країн світу, зокрема Китаю, свідчить, що створення підприємств з використанням іноземних інвестицій, у тому числі і СП — ефективний шлях випуску високоякісної конкурентоспроможної продукції.

Тема спільного підприємства є актуальною. Багато економістів проводили свої дослідження у цьому напрямку, так наприклад Даценко І. розглянула спільне підприємство у контексті чинного законодавства, Ковальова Н. визначила роль спільних підприємств в економіці України, Собчук Н. досліджувала створення та діяльність спільних підприємств, Кизилна Т. визначала проблеми спільного підприємства та шляхи їх вирішення.

І АНАЛІЗ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЕТАПИ ОСВОЄННЯ НОВИНОК

У травні 1996 року розпочалася виробнича діяльність спільного українсько-австрійського підприємства ТОВ «Фішер-Мукачево», заснованого на базі Мукачівської лижної фабрики, яка утворилася півстоліття тому – у вересні 1956 року. За десять років існування ТОВ «Фішер-Мукачево» вони не тільки зберегли фабрику, а й модернізували підприємство до кращих світових стандартів. Виготовляють продукцію не лише потрібну, а й таку що приносить славу й визнання Україні далеко за її межами.

Підприємство займає територію 14 гектарів, площа виробничих приміщень, цехів та дільниць становить близько 29 тисяч квадратних метрів. З моменту створення спільного підприємства суттєво

Рубіш Марина Андріївна, асистент кафедри маркетингу Мукачівський технологічний інститут, співшукач кафедри економіки, менеджменту і маркетингу Ужгородського національного університету

зросли обсяги промислового виробництва, більш ніж у тричі збільшилася чисельність працюючих. Нестачу виробничих потужностей вирішено шляхом розбудови у 2001 році нового лижного цеху площею 7 тисяч м², а в 2003 році – добудови ключкового цеху, площа якого становила близько тисячі квадратних метрів.

Основна продукція фабрики – виробництво спортивно-бігових та гірських лиж, хокейних ключок, клеєної фанери, плити фанерної, шита столярного тощо. Лижі виготовляються за ліцензією та на обладнанні відомої австрійської фірми «Fisher», хокейні ключки – за сучасними світовими технологіями. На міжнародній виставці товарів

зимових видів спорту «ISPO», яка проходила в лютому 2004 року в м. Мюнхен (Німеччина), спортивно-бігові лижі, виготовлені на Закарпатті, визнано кращими серед аналогів.

Асортимент продукції розрахований на споживачів усіх вікових груп: від малечі до професіоналів. Колекція 2005 року нараховує 136 моделей спортивно-бігових, 30 моделей гірських і майже 200 модифікацій ключок. За 10 років виробництво лиж зросло більш ніж у чотири рази, у тому числі гірських лиж – у 6,4 рази (рис.1) дані отримані в результаті детального аналізу виробництва галузі за 10 років.

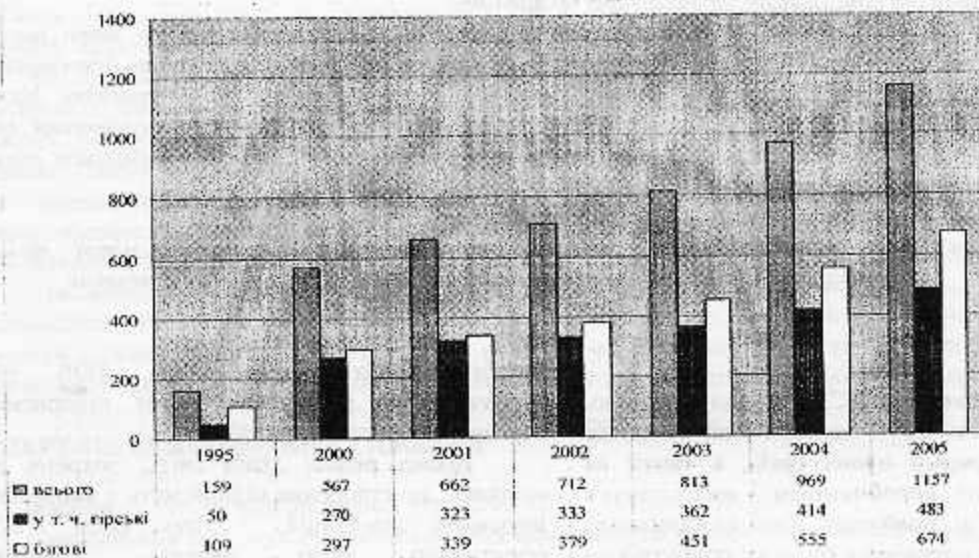

Рис.1 Динаміка виробництва лиж (тис. пар)

За обсягами виробництва підприємство входить у трійку найбільших виробників лижної продукції у світі. Замовниками високоякісних гірських та спортивно-бігових лиж виступають всесвітньо відомі фірми Fisher, Salomon, Atomik, Nordika, Tesco, Splitkein, Tisa та інші. Станом на 1 жовтня 2007 року було виготовлено понад 689 тис. пар лиж.

Не меншою популярністю користуються і хокейні ключки, які виготовляє спільне підприємство. Серед замовників ключок дерев'яних, з АВС крюком, ключок сотових, вакуумних, воротарських, ключок «Бенді» для гри у хокей з м'ячем, ключок для вуличного хокею – фірми Fisher, Sheer-Wood, Franklin, Easton, Intersport, Tisa та інші не менш відомі у світі споживачі цього спортивного спорядження. Динаміка виробництва ключок відображена на рис.2 за даними проведеного аналізу.

Значну увагу керівництво та спеціалісти підприємства приділяють освоєнню новинок та інвестиційній діяльності. На спільному Українсько-австрійському підприємстві ТОВ «Фішер-Мукачєво» термін амортизації обладнання не перевищує 3-4 роки. Його замінюють і ставлять нове, прогресивніше, технологічні новинки забезпечують випуск високоякісної продукції. Цього вимагає сучасний ринок. Щоб підтримувати модернізацію та

конкурентноздатність лиж та ключок підприємство щороку інвестує у виробництво 1,5-2 мільйони доларів США.

Кілька років тому запровадили новий напрямок у лижному спорті – так звані карвінги, що значно дало лижам маневрування. Або інша новинка – принципово нова конструкція бігових лиж зі спеціальною сходянкою глибиною менше одного міліметра. А за цим міні-розміром – серйозна зміна технології.

Завдяки оригінальній творчій думці висококласних спеціалістів підприємства вдалося освоїти новітню технологію по виготовленню лиж: що значно додало лижам маневрування, принципово нову конструкцію бігових лиж зі спеціальною сходянкою глибиною менше одного міліметра. Спеціалісти розробили і запатентували нову модель хокейної ключки, в якій структура внутрішнього каркасу ключки сотова, на зразок бджолиного стільника, що надало виробу міцності і над легкості. Тут використали матеріали, що знаходять застосування в аерокосмічній галузі – карбон, вуглепластик, келар, які мають надзвичайно високі показники міцності.

Оскільки конкурентна боротьба вимагає використання прогресивних матеріалів, впровадження

нових технологій та способів обробки, за останні 20 років зовнішній вигляд та, конструкція та технічні характеристики виробів зазнали значних змін. Серія ключок «Street Tech» була розроблена спеціально для

вуличного хокею на роликів ковзанах, причому конструкція розбірна, що дає можливість здійснювати заміну ручки або крока у випадку їх пошкодження.

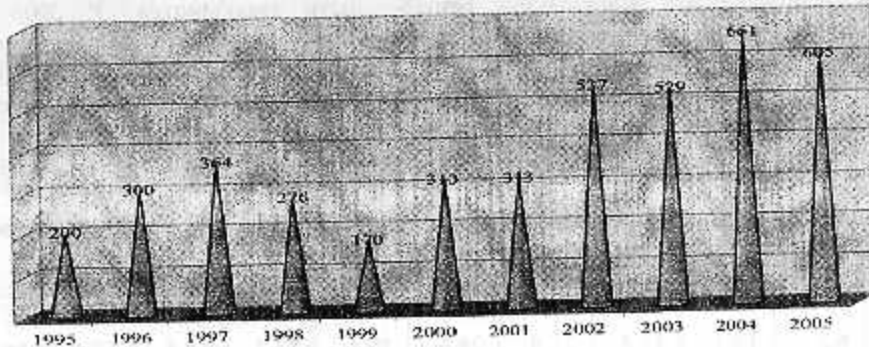

Рис.2 Виробництво хокейних ключок (тис. штук)

Сучасні ключки високого рівня не містять дерева, на заміну йому прийшли композитні матеріали – вуглепластики, поліуретан. За рахунок цього маса ключки знизилася з 650 до 400-450 грам, зросла її міцність. Все це вимагає планомірного переорієнтування виробничого процесу та своєчасних інвестицій у виробництво.

Унікальні технології Air Core та Air Techсприяють високій конкурентноздатності продукції фірми. Технологія Air Tech була впроваджена у виробництво у 1998 році. Її принцип полягає у нарізанні повздовжніх каналів всередині ручки. Патентована технологія Air Core впроваджено у виробництво у 1999 році, замість дерев'яної ручки для ключок почали використовувати сокове наповнення із зовнішнім армуванням вуглецевим волокном. Завдяки цьому нововведенню такі ключки мають мінімальну масу і високі механічні характеристики.

На підприємстві постійно дбають про впровадження новинок. З 2003 року випускають ключки, виготовлені за вакуумною технологією. Цей спосіб дозволяє одержувати пустотілу ручку для ключки, що забезпечує рекордно низьку масу готового виробу при екстремальній міцності. У 2005 році під час виробництва сучасних ключок було застосовано технологію, яка забезпечує міцність виробів, що перевищує показники дорогих алюмінієвих та сталевих сплавів при рекордно низькій масі.

Спеціалісти спільного підприємства постійно у пошуках: конструюють дослідні зразки нових видів продукції, проводять різнобічні лабораторні дослідження.

З впровадженням новітньої технології, в процесі виготовлення лиж використовуються пластмасові настили: АВС, поліетилен середнього та високого тиску і комбінований пластик FBS. Для стабілізації технічної характеристики також застосовуються склоламінати. Процес виробництва спортивно бігових лиж світових зразків здійснюється

за касетною технологією, окремі конструктивні елементи закладаються у лижну касету або прес-форму у відповідності з конструкцією і спресовуються у лижну заготовку, потім вони проходять різні види обробки. Все це завершується набиванням парних номерів такуванням ковзної поверхні та пакуванням у термоплівку.

На підприємстві освоєно ще один напрямок лижного виробництва – виготовлення гірських лиж, за найновішими технологіями. Тому замовлення на продукцію роблять країні фірми-споживачі з усього світу. Зокрема, гірські лижі конструкції «сандвіч», крім фірми «Fisher», виготовляються на замовлення фірм Salomon, Nordika, Tecno, ChungShi, Kneissl, Volkl, Scott і експортуються у Європу, Японію та США.

Гірські лижі поліуретанової конструкції йдуть на експорт до Європи – фірмам Fisher, Salomon, Blizzard, T. Pro, Kneissl, Volkl, Scott. Адреси експорту туристичних лиж – Норвегія, Франція, США, їх купують фірми Fisher, Salomon, Atomik. Для спортсменів України підприємство виготовляє лижі марки «Freestyle».

Основа збільшення випуску та покращення якості спортивно-бігових лиж – щорічне залучення значних обсягів інвестицій. Впродовж 1998-2006 років лише у розбудову лижного цеху, де виготовляються спортивно-бігові лижі, було вкладено понад 7,5 мільйонів гривень

Значні інвестиційні кошти підприємство вклало на оновлення технологічного обладнання. Верстат з повним програмним комп'ютерним управлінням для шліфування середнього клина обійшовся у 547,0 тис. грн. Він забезпечує високу якість одночасної обробки до десяти заготовок. За 623,0 тис. грн. придбано також верстат з повним програмним комп'ютерним керуванням для загибу металевих кантів в носовій та п'ятковій частинах. Вище названі нововведення дозволили досягнути високу якість виробів та суттєво підвищити продуктивність праці. Принципово новою є технологія виготовлення препрегів і клеєних

флізелінів (включає лінії для просочування, сушильну та морозильну камери) яка коштувала підприємству 1919,0 тис. грн. З метою забезпечення високої продуктивності та якості праці було залучено 15506,4 тис. грн. інвестицій для впровадження в дію верстата з повним програмним комп'ютерним керуванням для обробки ламінатів та ковзної поверхні, спеціальних пресів для пресування, установки для підготовки, подачі та дозування поліролю та ізоціаната на прес, лінії для обробки ковзної поверхні, верстатів для заміру параметрів лиж, нанесення парних номерів, таксування лиж, пакувального верстата з камерою для термічної усадки пакувальної плівки.

2 ПОКАЗНИКИ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Застосування високотехнологічного обладнання та використання найновіших технологій дало змогу суттєво підвищити продуктивність праці та рентабельність виробництва. У 2005 році обсяг промислового виробництва на підприємстві перевищив 100 мільйонів гривень (табл. 1) відповідно до проведеного фінансового аналізу на підприємстві.

Таблиця 1 Основні показники фінансово-господарської діяльності Українсько-австрійського підприємства ТОВ «Фішер-Мукачево» (1995-2005 роки)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Обсяг промислового виробництва в діючих оптових цінах, млн. грн..	8,3	13,1	15,4	21,9	28,5	49,5	53,5	60,5	80,8	99,1	100,2
Чисельність працюючих, осіб	530	890	724	696	747	909	1085	1202	1274	1381	1445
Заробітна плата, грн..	137	150	210	258	378	584	648	716	825	1074	1269
Рентабельність виробництва, %	3,1	3,1	0,6	8,2	10,5	13,9	11,0	10,7	13,5	11,1	7,7

За весь період свого існування підприємство перебуває в технологічному пошуку, а слова «реконструкція» та «модернізація» стали звичними для кожного з працівників. Підтримка в належному стані діючих потужностей здійснюється за рахунок реінвестування частини прибутку в межах одного мільйона доларів США в рік.

Що року за власні кошти продовжують зміцнювати матеріально-технічну базу. Зокрема в 2002 році введено в дію цех з виробництва поліуретанових гірських лиж, у 2003 році розширено дільницю оздоблення хоксієних ключок. Наступного року зроблено добудову дільниці пакування спортивно бігових лиж, а в 2005 році добудовано цех з виробництва спортивно бігових лиж – «кеп-технології». Це дало можливість випускати щороку 600 тисяч пар гірських лиж, що становить половину споживання такої продукції на світовому ринку.

Поняття «склад» на підприємстві немає вони працюють над замовленнями, які підтвержені контрактами. Пік виробництва припадає на літо, а в жовтні-листопаді закінчується виконання замовлення на майбутній сезон, адже виробництво лиж – сезонне. Кожного наступного року колекція оновлюється на всі 100% - кожен сезон потребує нових моделей. Цього вимагає жорстка конкуренція на світовому ринку лижного виробництва. А нові моделі – це нові технології, нове обладнання, освоєння інвестицій і збільшення доходу підприємства.

Кожного року підприємство складає фінансовий проект на наступний рік. З метою освоєння інвестицій і витрат ресурсного капіталу. Так для покращення умов праці, вдосконалення

виробництва та якості продукції було виділено наступні кошти:

1. Загальні витрати в 2004 для покращення технологічних процесів та збільшення випуску продукції підприємства склали 6,9 млн. гривень [1].
 2. Витрати на удосконалення технологічних ліній виробництва у 2005 році в загальному склали майже 8,0 млн. гривень [2].
 3. В 2006 році було освоєно кошти на покращення виробництва, умов праці, та впровадження нових технологій у загальній сумі 11,3 млн. гривень [3].
 4. Обсяг залучених інвестицій для вдосконалення виробництва та покращення умов праці у 2007 році сягає понад 6,4 млн. гривень [4].
- Загальна сума коштів виділених на розширення і вдосконалення виробництва підприємства за останні чотири роки становила 32,7 млн. грн.

3 РІВЕНЬ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ, СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ

На фоні збільшення обсягів виробництва продукції зростає продуктивність праці, фонд оплати праці, підвищилася частка витрат на оплату праці у валових витратах виробництва. У загальних обсягах реалізованої продукції вона зросла на 3,5 відсоткових пункти і склала понад 23%. Все це сприяло зростанню доходів фабрики і заробітку працівників. За десять років заробітна плата зросла у 8,4 рази і склала у 2005 році 1269 гривень в місяць. Динаміка рівня заробітної плати подана на рис.3.

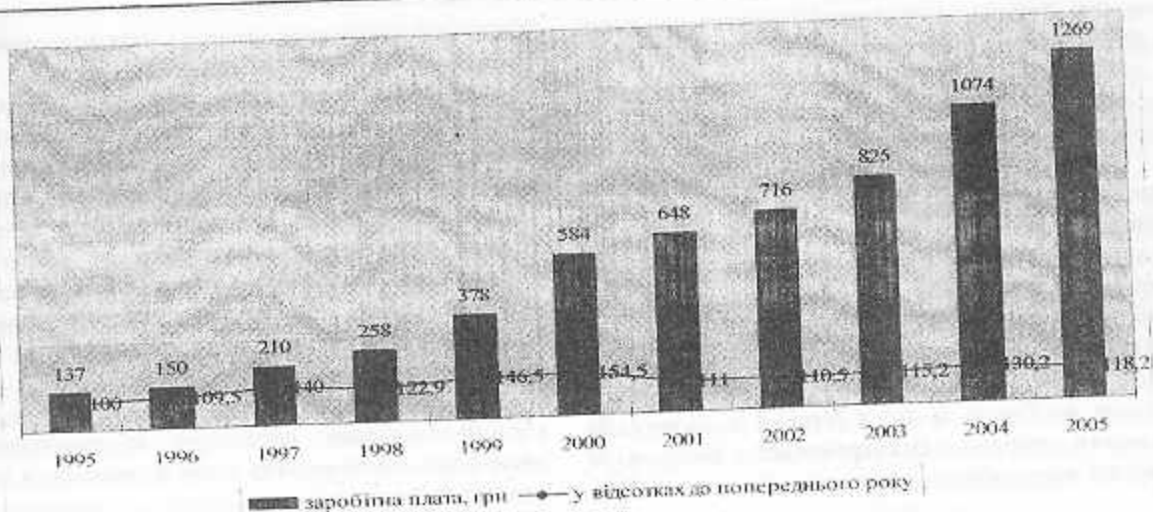

Рис.3 Рівень заробітної плати та темпи її зростання

У 2005 році рівень заробітної плати на підприємстві перевищив середньо-обласний показник у промисловості у 2,2 рази та більш ніж у двічі – міста Мукачеве (табл.2.) на основі порівняльного аналізу рівня заробітної плати м. Мукачева та області в цілому. На підприємстві працює близько півтори тисяч осіб. Адміністрація і профком піклуються про високий рівень оплати праці працівників різної кваліфікації. У 2001 році мінімальна заробітна плата

робітників, які виконували просту некваліфіковану роботу, становила 250 гривень на місяць, тоді як законодавчо визначений розмір мінімальної заробітної плати був удвічі нижчим. Крім того, тарифна ставка робітника 1-го розряду у 2005 році перевищувала встановлену Галузевою угодою у 1,9 рази і становила 740 гривень. Все це суттєво вплинуло на збільшення частки високооплачуваних працівників.

Таблиця 2 Динаміка порівняльних показників заробітної плати у ТОВ «Фішер-Мукачево»

	Роки						
	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Середньомісячна заробітна плата, гривень							
УАП ТОВ «Фішер-Мукачево»	137	584	648	716	825	1074	1269
у тому числі заробітна плата							
робітників по цехах:							
лижний	128	606	673	680	792	1006	1208
ключковий	124	550	611	675	779	916	1048
фанерний	119	517	574	613	764	964	1155
Промисловість області	37	160	235	313	400	509	648
Економіка м. Мукачево	54	243	313	361	441	552	718

У 2005 році 95% працівників отримували заробітну плату вищу за два прожиткових мінімуми встановлених для працездатних осіб, тоді коли в промисловості області питома вага працівників з таким рівнем заробітної плати ледь перевищувала третину. За рівнем оплати праці підприємство є одним з високооплачуваних в області та місті Мукачеві. Середня надбавка до зарплати кожного робітника становить понад 100 гривень на місяць.

Підприємство бере на себе значну частину соціально-побутових витрат. Комплексні обіди коштують одну гривню при собівартості закупівлі продуктів для їх приготування понад п'ять гривень. Безкоштовно здійснюється доставка працівників на роботу не лише в межах міста, а й району.

За рахунок підприємства збудовані три багатопверхові будинки. На покращення умов та охорони праці, забезпечення працівників спецодегдою,

спецвзуттям, засобами індивідуального та колективного захисту підприємство щороку витрачає 1-1,5 мільйона гривень. На шкідливих ділянках виробництва працюючі безкоштовно отримують молоко. Двічі на рік видається спецодег. У цехах та амін будинку встановлено апарати питної води, обладнано роздягальні, душові з гарячою водою цілодобово, санвузли, кімнати відпочинку.

Адміністрація постійно піклується про здоров'я працівників. На підприємстві є медпункт з лабораторією, обладнаний сучасним діагностично-лікувальним медичним устаткуванням. Медичне обслуговування працівників, включаючи найдорожчі аналізи, проводяться коштом підприємства. Зубопротезування та лікування у стоматолога також частково оплачує адміністрація. А для пенсіонерів та ветеранів праці ці послуги надаються взагалі безкоштовно. Кожен рік майже 30 працівників

отримують путівки на санаторно-курортне лікування, а їх діти – у дитячі оздоровчі заклади [5].

ВИСНОВКИ

За десять років існування ТОВ «Фішер-Мукачево» керівництву вдалося не тільки зберегти фабрику, а й модернізувати до кращих світових стандартів. Підприємство є одним з найкращих роботодавців краю, в ньому задіяні понад півтори тисячі працюючих осіб. Українсько-австрійське підприємство ТОВ «Фішер-Мукачево» по праву входить до числа найсумлінніших платників податків не тільки в області, а й в Україні в цілому. За підсумками першої Всеукраїнської акції «100 сумлінних платників податків», яку проводила ДПА

України, в числі двох нагороджених підприємств від Закарпаття – ТОВ «Фішер-Мукачево». Обсяг промислового виробництва на підприємстві перевищує 100 мільйонів гривень, що озитивно впливає на розвиток економіки краю. Адже кожні 10 секунд з конвеєра сходять нова пара. Фабрика задовольняє близько половини світової потреби в бігових лижах: їх тут виготовляють 136 видів у кількості понад 600 тисяч пар на рік. Підприємство виробляє понад 50 модифікацій гірських лиж. Щоденно за кордон відправляють фургон або й більше лиж.

Українсько-австрійське підприємство ТОВ «Фішер-Мукачево» виготовляє конкурентноздатну продукцію, яка приносить славу й визнання в Україні і далеко за її межами.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Проект фінансового плану по СП "Фішер-Мукачево" на 2004 рік.
2. Проект фінансового плану по СП "Фішер-Мукачево" на 2005 рік.
4. Проект фінансового плану по СП "Фішер-Мукачево" на 2006 рік.
5. Проект фінансового плану по СП "Фішер-Мукачево" на 2007 рік.
6. Установчий договір українсько-австрійського підприємства ТОВ «Фішер-Мукачево».

УДК 332.8 (477.87)

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ ТА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Євчук В.В.

У статті проаналізовано сучасний стан житлово-комунального господарства України та Закарпатської області зокрема. Значна увага приділена аналізу нормативно-правової бази та станові реформування житлово-комунального господарства. Даються пропозиції щодо впровадження ринкових механізмів у сфері житлово-комунального господарства як на державному, так і на регіональному рівні. Кількість бібліографічних посилань – 10, мова – українська.

Ключові слова: житлово-комунальне господарство, реформа, житлово-комунальні послуги, тарифи, демонополізація, ринковий механізм.

ВСТУП

Сучасний етап розвитку соціально орієнтованої економіки України визначає необхідність першочергового вирішення завдань, пов'язаних із підвищенням рівня та якості життя населення. Житлово-комунальне господарство (ЖКГ) – галузь, результати діяльності якої значною мірою визначають

соціально-економічні показники розвитку суспільства. В умовах економічних реформ забезпечення ефективного функціонування житлово-комунального господарства на регіональному рівні повинно бути одним із ключових аспектів трансформування національної економіки. Досягнення рівня розвитку галузі, за якого задовільнялись би потреби користувачів послуг, вимагає розробки науково обґрунтованих напрямків реформування житлово-комунального господарства, які сприятимуть як розв'язанню соціально-

Євчук Віктор Вікторович, аспірант кафедри економічної теорії УжНУ, тел. (80312)712094, e-mail: tchop@rambler.ru